

Activiteit: spelletjes spelen

1. Wat:

- De activiteit gaat over het in de groep samen spelen van spelletjes die ouders met hun kind kunnen doen. Afhankelijk van het doel kan deze activiteit anders ingevuld worden. Zo kan er één spel centraal staan of kan er een rondje van meerdere spellen opgezet worden.

- **Variant 1:** ouders spelen spelletjes die ze met hun kinderen (zouden willen) spelen of die de kinderen kennen vanuit de schoolse omgeving.

- **Variant 2:** ouders spelen spelletjes vanuit hun eigen jeugd en culturele achtergrond.

2. Doelen:

- **Variant 1:** Ouders leren van elkaar welke spelletjes ze kunnen spelen en hoe de spelletjes gaan. Ook leren ze waarom ze spelletjes met hun kind kunnen spelen. Deze activiteit is gericht op het vergroten van de vaardigheid en zelfeffectiviteit van ouders als het gaat om spelletjes spelen met hun kind.

- **Variant 2:** Ouders leren over spelletjes die deelnemers uit de groep vroeger zelf speelden (Nederlandse spelletjes en spelletjes uit andere landen of culturen).

- Een extra doel in beide varianten is het versterken van de ondersteuning tussen ouders door middel van sociaal contact met andere ouders en gezelligheid.

3. Waarom?

De ouders vinden het leuk om spelletjes te doen in de groep. Het is een laagdrempelige manier om elkaar en ieders achtergrond beter te leren kennen. Ook kunnen ouders de spellen na de bijeenkomst met hun kinderen doen.

- **Variant 1:** Ouders willen graag leren hoe de spelletjes gespeeld moeten worden, zodat zij deze kunnen spelen met hun kinderen. Ouders vinden het fijn om de regels te leren van het spel; soms is de handleiding voor ouders moeilijk te lezen en/of te begrijpen. Dan is het fijn om het spel eens geoefend te hebben voordat ze het spel met het kind spelen, zodat ouders meer zelfeffectiviteit ervaren wanneer zij spelletjes spelen met het kind.

- **Variant 2:** Ouders vinden het leuk te vertellen over de eigen cultuur of achtergrond en te leren over andere culturen/achtergronden. Dit stimuleert het onderlinge contact en daarmee de ondersteuning tussen onder ouders. Ouders met een beperkte Nederlandse taalvaardigheid kunnen oefenen met de taal, en alle ouders kunnen oefenen in het overbrengen van hun cultuur aan andere mensen en hun kinderen.

4. Voor wie?

- Om onderling contact tussen ouders te stimuleren zijn er liever geen kinderen aanwezig bij de activiteit. Anders gaat de aandacht uit naar het begeleiden van de kinderen.
- 12 ouders is volgens de begeleiders de maximale groepsgrootte waarin ouders nog echt contact hebben met elkaar. De groep kan worden opgesplitst in groepjes van vier zodat iedereen meedoet en verschillende spelletjes tegelijk kunnen worden gespeeld. Er kan ook voor worden gekozen om samen één spel te spelen, hierover kan dan diepgaander worden gepraat. De begeleider en ouders kunnen dan dieper ingaan op wat een kind van het spel kan leren een spel van educatieve waarde is voor een kind.

- **Praktische tip:** Zorg dat ouders in groepjes zitten waarin iedereen mee kan doen; op die manier is en blijft het voor iedereen leuk om de spellen te spelen. Zorg ervoor dat er bijvoorbeeld niet 1 ouder in het groepje zit zonder ervaring met het spel terwijl de anderen het spel goed kennen.

5. Hoe lang?

- 1 bijeenkomst van 1,5 à 2 uur.
 - ▶ Spelletjes hoeven niet helemaal (af)gespeeld te worden. Zet een timer zodat alle ouders alle spelletjes een tijd kunnen spelen tijdens de bijeenkomst. Voor gezelschapsspellen kan 15 tot 20 minuten worden gerekend, zodat het verloop van het spel duidelijk wordt. Spellen voor 1 persoon kunnen 10 minuten worden gespeeld zodat iedereen aan de beurt komt.

6. Voorbereiding door de groepsleider en/of de groep:

- Omdat deze activiteit om de nodige voorbereidingen vraagt, worden vooraf al voorbereidingen getroffen. In de bijeenkomst voorafgaand aan de activiteit worden een aantal dingen afgesproken:

- **Variant 1:** In de voorafgaande bijeenkomst wordt het doel van de activiteit besproken en ouders gevraagd na te denken over de spellen die zij leuk of moeilijk vinden. Ouders wordt gevraagd deze spellen mee te nemen. De begeleider kan ook (meerdere) spel(len) meenemen.
 - ▶ Zorg dat ieder spel bekend is bij één van de ouders of de begeleider. Deze persoon kan het spel dan uitleggen/voordoen zonder dat de handleiding nodig is. Hierbij kan ook worden besproken waarom voor dit spel is gekozen. Bij een spel dat leuk wordt gevonden kan bijvoorbeeld worden besproken wat kinderen er leuk aan vinden.
 - ▶ Begeleiders moeten zelf ook de spelletjes kennen op de dag van de activiteit. Dat kan betekenen dat de begeleider zich in moet lezen/het spel moet oefenen. De begeleider moet het spel uit kunnen leggen en kunnen vertellen hoe dit aansluit bij ontwikkeling van de kinderen. Wat kunnen de kinderen leren van dit specifieke spel?
 - ▶ Het kan onderdeel zijn van de activiteit dat juist ouders aan elkaar uitleggen/voordoen hoe de spellen werken en waar ze voor dienen. In dat geval kan de begeleider er minder kennis van hebben, maar een basis is wel handig om ouders als nodig te ondersteunen.
 - ▶ Vraag ouders of ze thuis een spel hebben dat ze niet precies snappen. Deze kunnen ze meenemen zodat ze deze kunnen oefenen en in de toekomst met hun kind(eren) kunnen spelen.
 - ▶ Een andere variant is om samen één spel te maken tijdens de bijeenkomst. Bijvoorbeeld een memory of een domino spel. Dit spel kan vervolgens geoefend worden en mee naar huis genomen worden.

- **Basisvaardigheden tip:** *Onderzoek de mogelijkheden om ouders de spellen te laten lenen. Educatieve spellen zijn namelijk best duur terwijl een kind er vaak maar een paar maanden mee speelt. Dit kan door ouders door te verwijzen naar plekken waar ze spellen kunnen lenen (bijv. een speltheek), ouders onderling spellen uit te laten wisselen, of door zelf een speltheek aan te leggen. Op die manier ondersteun je ouders om thuis educatieve spellen te kunnen spelen met hun kinderen.*

- **Variante 2:** Ouders vragen of zij de volgende keer een spel dat zij vroeger gespeeld hebben willen meenemen (als mogelijk) en willen uitleggen/voordoen in de groep. Dit kan een (oud) Nederlands spel zijn (bijv. pijltjes maken van oude kranten en met een buis schieten, bordspellen, kaartspellen, knikkeren, elastieken of spelen met flippo's) of een spel uit een ander land/cultuur. Het gaat om spellen die overgedragen worden vanuit het gezin, de familie of regio waarin de ouder zelf is opgegroeid. Het kan een spel zijn dat men kan kopen, maar ook een spel waarvoor de elementen zelf gemaakt/gevonden worden door de spelers.

7. Aanpak

a) Afspraken maken

- Bij de start een moment in de groep waarin iedereen kan 'landen' en besproken wordt wat gedaan wordt.
- Uitleggen: wat gaan we doen? Als er spellen zijn die vanuit de begeleiding worden ingebracht dan kunnen die nu besproken worden.

- **Basisvaardigheden tip:** *Ouders lezen de handleiding of luisteren naar de uitleg. Dit is een vorm van begrijpend lezen of luisteren. Om een tekst of verhaal te begrijpen is het van belang dat een groot deel van de woorden bekend is. Tijdens het spelen van spelletjes komen veel specifieke woorden aan bod, zoals een joker, beurt overslaan of dobbelsteen. De begeleider kan ervoor kiezen om de woorden die in de spellen aan de orde komen vooraf met de ouders door te nemen.*

- Verdelen: groepjes maken, wie legt welk spel uit?
- Afspreken hoe lang de spellen worden gespeeld en wanneer het pauze is.
- Eventueel moeilijke spellen gezamenlijk bespreken en voordoen.

- **Basisvaardigheden tip:** *Geef de ouders mee waarvoor bepaalde onderdelen in het spel bedoeld zijn (of wat de kinderen ervan kunnen leren ze van educatieve waarde zijn), zoals tellen, rekenen of motoriek etc.*

- **Variante 2:** Bij de variant waar het gaat om verschillende spellen uit verschillende landen/culturen kunnen groepjes worden gevormd waarin de deelnemers hun spel uitleggen/voordoen en samen spelen. Of het spel kan in de grote groep besproken worden. In dat laatste geval moeten er afspraken gemaakt worden hoeveel deelnemers hun spel uitleggen.

b) Uitvoeren, spelletjes spelen

- Ouders starten in hun groepje met het spel.
- De begeleider kijkt of het overal lukt en sluit eventueel even aan om bij te sturen. Het is belangrijk dat de begeleider gelijkwaardig is; de begeleider doet mee en neemt ook deel aan gesprekken.

- **Basisvaardigheden tip:** Laat de ouders bij spelletjes zoals memory de plaatjes ook benoemen en de woorden oefenen. Op deze manier kunnen alle ouders thuis de woorden met het kind oefenen.

- Tijdens het spelen van de spelletjes is er alle ruimte om te kletsen en te lachen. Tijdens de activiteit geeft de begeleider ouders de ruimte om ongedwongen met elkaar te praten. De gezelligheid is een belangrijk aspect om tot ondersteuning tussen ouders te komen, het maakt dat mensen met elkaar gaan praten en dat er een veilige sfeer ontstaat in de groep. Het is belangrijk dat de begeleider niet zelf tips voor ouders noemt, maar de ouders elkaar tips laat geven. Op die manier kan de ondersteuning tussen ouders worden gestimuleerd en kan het zelfvertrouwen van ouders over hun (taal)vaardigheid vergroten. Het is voor sommige ouders een mooie kans om hun Nederlands te oefenen, laat ouders daarom vooral zelf veel praten. De gesprekken kunnen op dat moment over allerlei thema's gaan. Wel kan de begeleider vragen stellen tijdens de activiteit om het gesprek op gang te houden of te sturen, denk bijvoorbeeld aan:
 - Algemeen:
 - ▶ Welke spellen vind je leuk?
 - ▶ Welke spellen vindt je kind leuk?
 - ▶ Wat vind je leuk aan dit spel? Wat vind je niet leuk?
 - ▶ Wat zouden kinderen wel of niet leuk vinden aan een spel?
 - ▶ Zou je dit spel spelen met je kind?
 - ▶ Wat kan je kind van dit spel leren?

- **Variant 2:**

- ▶ In welk land wordt dit spel gespeeld?
- ▶ Wat is het verhaal achter dit spel?
- ▶ Wanneer speelde je dit spel vroeger?

- Vragen om peersupport en zelfeffectiviteit te vergroten:
 - ▶ Spelen jullie thuis graag spelletjes?
 - ▶ Hoe gaat dit?
 - ▶ Kan iedereen bij jullie thuis tegen zijn verlies?
 - ▶ Hoe gaan jullie kinderen om met winnen en verliezen? Hoe reageren jullie hierop?
 - ▶ Hoe kan je kinderen helpen met wachten op hun beurt?
 - ▶ Hoe kan je kinderen helpen hun aandacht bij een spel te houden?

- **Praktische tip:** Het kan prettig zijn om vooraf een aantal vragen die je aan bod wil laten komen op een post-it te schrijven en tijdens de activiteit op een plek te plakken die je regelmatig ziet. Op die manier vergeet je ze niet. Let wel op het voor ouders geen vragenvuur wordt.

c) *Afronden*

- Samen opruimen
- Samen nabespreken
 - ▶ Wat vind je leuk aan de spellen? Wat vond je niet leuk? Walk spel zou je met je kind willen doen? Wat kan je kind hiervan leren?
- Benoemen waar ouders spellen kunnen lenen.